

Ngày nhận bài: 09/7/2026; Ngày thẩm định: 15/7/2026; Ngày duyệt đăng: 24/8/2026.

THỰC TẾ CHÍNH TRỊ, XÃ HỘI CHO HỌC VIÊN GÓP PHẦN NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC ĐÀO TẠO LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI HỌC VIỆN PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN CỨU HỘ

Thượng tá, TS HOÀNG NGỌC THẮNG

Trưởng Khoa Lý luận Chính trị và khoa học xã hội nhân văn, Học viện Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ

Thượng tá, TS NGUYỄN NGỌC QUỲNH - Thượng tá, TS ĐẶNG THỊ THANH HOA

Phó trưởng Khoa Lý luận Chính trị và khoa học xã hội nhân văn, Học viện Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ

Trung tá, ThS NGUYỄN THỊ MINH NGUYỆT

Khoa Lý luận Chính trị và khoa học xã hội nhân văn, Học viện Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ

*Tác giả liên hệ: Hoàng Ngọc Thắng (Email: hoangngocthang114@gmail.com)

Tóm tắt: Thực tế chính trị, xã hội cho học viên tại Học viện Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ (PCCC&CNCH) là một trong những giải pháp quan trọng, đột phá giúp gắn liền lý luận với thực tiễn trong giảng dạy, nâng cao hiệu quả công tác đào tạo. Qua hơn 10 năm triển khai, phong trào “ba cùng” đã giúp gần 4.000 học viên với khoảng 84.000 ngày thực hiện công tác dân vận đã rèn luyện khả năng dân vận và lan tỏa nhiều hơn hình ảnh đẹp về người chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH. Trong tương lai, nhằm góp phần nâng cao hiệu quả công tác đào tạo lý luận chính trị theo hướng gắn với thực tiễn nhiều hơn, gần với chuẩn đầu ra, và đặc biệt là đáp ứng các yêu cầu của phong trào “ba nhất” trong toàn thể lực lượng thì thực tế chính trị, xã hội cho học viên ngày càng trở nên cấp thiết.

Từ khóa: đào tạo, lý luận chính trị, thực tế chính trị, xã hội, Học viện PCCC&CNCH, ba nhất.

Abstract: Socio-political field trips for cadets at the Fire and Rescue Academy are one of the key, breakthrough solutions to bridge theory and practice in instruction, thereby elevating overall training effectiveness. Over more than a decade of implementation, the "Three Togetherness" movement (Ba cùng)—encompassing nearly 4,000 cadets and approximately 84,000 days of mass mobilization work—has fostered cadets' public engagement skills while promoting a positive image of fire and rescue officers. To further align political theory education with practical realities, outcome-based education standards, and particularly the requirements of the force-wide "Three Bests" emulation movement, strengthening socio-political fieldwork for cadets has become increasingly imperative.

Keywords: training, Political theory, socio-political field trip, Fire and Rescue Academy, Three Bests.

1. Trong hệ thống giáo dục các trường, học viện thuộc Công an nhân dân (CAND) nói chung và Học viện PCCC&CNCH nói riêng, giáo dục lý luận chính trị là nền tảng cốt lõi, giữ vai trò quyết định trong việc xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, lòng trung

thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc, nhân dân, đồng thời rèn luyện và nâng cao đạo đức cách mạng cho học viên. Tuy nhiên, giảng dạy lý luận chính trị không chỉ là những giờ giảng bổ ích, những giờ thảo luận sôi nổi mà còn bao hàm nhiều hoạt động hỗ trợ khác trong

đó đặc biệt có hoạt động thực tế chính trị, xã hội. Quán triệt sâu sắc phương châm “lý luận gắn liền với thực tiễn” và bám sát chương trình giáo dục của Bộ Công an; trong những năm qua, học viện đã cụ thể hóa yêu cầu này bằng việc tổ chức các hoạt động thực tế chính trị, xã hội cho học viên hệ đại học chính quy trong ngành và gần đây bao gồm cả các lớp đào tạo hệ trung cấp lý luận chính trị. Đây không chỉ là câu nổi quan trọng giúp chuyển hóa tri thức thành hành động thực tế, mà còn là giải pháp đột phá nâng cao toàn diện chất lượng dạy và học tại Học viện PCCC&CNCH hiện nay. Qua đó, học viện tự hào góp phần bồi dưỡng nên những người chiến sỹ PCCC&CNCH vừa “hồng” vừa “chuyên”, sẵn sàng đáp ứng mọi yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

2. Khẳng định vai trò quyết định của lý luận cách mạng, V.I.Lênin từng nhấn mạnh: “Không có lý luận cách mạng thì cũng không thể có phong trào cách mạng” [6]. Trên cơ sở đó, chủ nghĩa Mác - Lênin luôn coi trọng nguyên tắc thống nhất biện chứng giữa lý luận và thực tiễn, xác định thực tiễn là cơ sở, động lực và thước đo chân lý, còn lý luận giữ vai trò dẫn dắt, soi đường. Kế thừa quan điểm này, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Thống nhất giữa lý luận và thực tiễn là một nguyên tắc căn bản của chủ nghĩa Mác - Lênin. Thực tiễn không có lý luận hướng dẫn thì thành thực tiễn mù quáng. Lý luận mà không liên hệ với thực tế là lý luận suông”[5], bởi lẽ “Không thực hành thì nhất định không thể hiểu biết” [5].

Nhận thức rõ điều đó, công tác giáo dục lý luận chính trị trong hệ thống các trường đại học trong Bộ Công an nói chung và Học viện PCCC&CNCH nói riêng luôn được xác định là nhiệm vụ trọng yếu, bắt buộc trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng. Tại đây, bên cạnh việc giảng dạy lý thuyết thuần túy, hoạt động thực tế chính trị, xã hội giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Đây không chỉ là yêu cầu bắt buộc trong chương trình đào tạo, mà còn là yếu tố cốt lõi giúp học viên hiện thực hóa lời dạy của Bác: “Công tác Công an phải gắn chặt với đường lối chính trị của Đảng. Nếu thoát ly đường lối chính trị của Đảng, thì dù khéo mấy cũng không kết quả” [6]. Qua đó, hoạt động thực tế trở thành giải pháp then chốt để hình

thành bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và tác phong người chiến sỹ Công an nhân dân, sẵn sàng cống hiến trong bối cảnh mới với phong trào thi đua “Ba nhất” đang diễn ra một cách ngày càng mạnh mẽ và rộng khắp.

Thực tế chính trị, xã hội là phương thức trọng yếu để quán triệt nguyên lý “học đi đôi với hành, lý luận gắn liền với thực tiễn”.

Lý luận vốn nảy sinh từ nhu cầu của thực tiễn và được đúc kết từ thực tiễn; ngược lại, chính lý luận cũng cần được vận dụng vào đời sống để tạo ra những chuyển biến vật chất cụ thể. Đối với học viên hệ đại học, hoạt động thực tế chính trị, xã hội là cơ hội để chứng kiến sự gắn kết sinh động này. Hoạt động này không chỉ giúp hiện thực hóa các nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin, chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của nhà nước vào thực tiễn địa phương, mà còn củng cố niềm tin vững chắc của người học vào nền tảng tư tưởng đó. Đây cũng là môi trường lý tưởng để học viên tiếp cận, tích lũy các giá trị lịch sử, bản sắc văn hóa truyền thống, đồng thời học hỏi những kinh nghiệm quý báu từ nhân dân để làm phong phú thêm vốn sống của bản thân.

Trong khi đó, đối với học viên các lớp Trung cấp Lý luận chính trị, việc nghiên cứu thực tế mang tính chất đi sâu vào chuyên môn quản lý và điều hành. Quá trình này giúp họ tiếp cận trực tiếp với việc triển khai các nghị quyết, chính sách tại cơ sở. Từ đó, người học được nâng cao năng lực phân tích, đánh giá tình hình, củng cố nhận thức lý luận và định hình tư duy xử lý hiệu quả các vấn đề phát sinh ngay tại cơ quan, đơn vị hay địa phương mình công tác.

Thực tế chính trị, xã hội cung cấp “chất liệu thực tế” phong phú cho hoạt động học tập, nghiên cứu các học phần lý luận chính trị của học viên.

Hoạt động thực tế chính trị, xã hội là phương thức hữu hiệu giúp học viên Học viện PCCC&CNCH tích lũy nguồn chất liệu thực tiễn sinh động, phục vụ trực tiếp cho quá trình học tập và nghiên cứu các học phần lý luận chính trị. Qua thời gian thực hiện “ba cùng” tại cơ sở, chính những trải nghiệm thực tế, những câu chuyện người thật việc thật và các vấn đề trực tiếp đối mặt sẽ trở thành luận cứ, luận chứng vô

giá. Nguồn tư liệu sống động này giúp học viên chủ động cụ thể hóa các khái niệm, nguyên lý triết học hay đường lối của Đảng vốn mang tính khái quát cao, biến chúng thành những kiến thức dễ hiểu, dễ nhớ, từ đó nâng cao chất lượng các bài thảo luận, tiểu luận và báo cáo thu hoạch.

Bên cạnh đó, việc thâm nhập sâu vào đời sống nhân dân còn đặt học viên trước những vấn đề mới phát sinh trong xã hội hiện đại, như tranh chấp đất đai, tệ nạn xã hội hay nguy cơ mất an ninh trật tự tại cơ sở. Việc va chạm với các hiện tượng gai góc này kích thích tư duy độc lập và năng lực nghiên cứu khoa học của học viên Học viện PCCC&CNCH. Đứng trước những “bài toán thực tế” mang tính thời sự đó, người học buộc phải chủ động vận dụng thế giới quan và phương pháp luận khoa học đã học để phân tích, mổ xẻ và tìm kiếm giải pháp xử lý. Đây chính là bước đệm quan trọng giúp chuyển hóa tri thức lý luận thành tư duy hành động, bám sát và phục vụ hiệu quả cho yêu cầu thực tiễn của công tác chiến đấu sau này.

Thực tế chính trị, xã hội rèn luyện tư thế, lễ tiết tác phong, văn hóa ứng xử và kỹ năng giải quyết tình huống thực tế cho học viên.

Hoạt động thực tế chính trị, xã hội là môi trường thực tiễn phong phú giúp học viên lực lượng CAND nói chung, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nói riêng rèn luyện tư thế, lễ tiết tác phong, văn hóa ứng xử và kỹ năng hành động. Trong suốt thời gian thực hiện phương châm “ba cùng”, học viên được trực tiếp tiếp xúc với quần chúng, đồng thời tham gia tìm hiểu, nghiên cứu các mô hình phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm an ninh trật tự, xây dựng nông thôn mới, chuyển đổi số và cải cách hành chính tại cơ sở. Để chiếm trọn niềm tin yêu, quý trọng của nhân dân, mỗi học viên luôn phải tự ý thức giữ gìn nghiêm chỉnh tác phong, kỷ luật của người chiến sỹ cách mạng.

Đặc biệt, đối với học viên hệ đại học chính quy hay các lớp bồi dưỡng lý luận chính trị vốn có tuổi đời còn trẻ và chưa tích lũy được nhiều kinh nghiệm thực tế, việc hòa mình vào nhịp sống thường nhật của địa phương là cơ hội trải nghiệm vô giá. Quá trình thâm nhập địa bàn này giúp người học từng bước hình thành kỹ năng giao tiếp tinh tế, chuẩn hóa văn hóa

ứng xử, trau dồi phẩm chất đạo đức và dần hình thành nên hình ảnh người chiến sỹ CAND - vì nước quên thân, vì dân phục vụ. Quan trọng hơn, thông qua việc tiếp cận các mô hình công tác hay và những tình huống phát sinh tại cơ sở, học viên được nâng cao năng lực phân tích, đánh giá hiện thực, củng cố nhận thức lý luận, từ đó hình thành tư duy biện chứng và phương pháp công tác khoa học để giải quyết hiệu quả các vấn đề đặt ra trong thực tiễn công tác sau này.

Hoạt động thực tế chính trị, xã hội có vai trò trong việc kiểm nghiệm bản lĩnh, nâng cao kỹ năng công tác và thắt chặt tình quân dân.

Hoạt động thực tế chính trị, xã hội là môi trường thử thách lý tưởng để kiểm nghiệm, rèn luyện và nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên Học viện PCCC&CNCH. Quá trình trực tiếp thâm nhập và thực hiện phương châm “ba cùng” tại cơ sở giúp người học hiểu rõ tâm tư, nguyện vọng chính đáng của quần chúng. Sự thấu hiểu sâu sắc này mang lại nguồn luận cứ thực tiễn vững chắc, giúp học viên tăng cường “sức đề kháng” trước các quan điểm sai trái, luận điệu “diễn biến hòa bình”, hay âm mưu xuyên tạc nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc của các thế lực thù địch. Đồng thời, việc gắn bó với đời sống nhân dân còn giúp học viên nhận thức sâu sắc về giá trị chiến lược của thể trận lòng dân, đặc biệt vai trò lịch sử của nhân dân, nhất là trong bối cảnh hiện nay lãnh đạo Bộ Công an yêu cầu nhiệm vụ “gần dân nhất” là một trong ba nội dung quan trọng của phong trào thi đua “Ba nhất”. Lý luận chính trị từ đó không còn trừu tượng, xa vời, mà hướng thẳng vào mục đích cốt lõi: xây dựng, củng cố niềm tin của nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước. Với lực lượng vũ trang nói chung và lực lượng PCCC&CNCH nói riêng, nhiệm vụ giữ vững an ninh trật tự, bảo vệ bình yên cuộc sống chỉ thực sự bền vững khi bắt nguồn từ sự đùm bọc, tin yêu của nhân dân.

Đặc biệt, ngày 04/11/2025, tại Hội nghị giao ban Bộ tháng 10/2025, Đại tướng Lương Tam Quang - Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an đã phát động phong trào thi đua “Ba nhất” trong toàn lực lượng CAND với 21 nội hàm cụ thể về “*Kỷ luật nhất - Trung thành nhất -*

Gần dân nhất”. Với nhiệm vụ gần dân nhất thì “gần dân” không chỉ là một yêu cầu nhiệm vụ mà đã trở thành mạch nguồn cội rễ, là chất xúc tác quyết định hiệu quả của mọi hành động thực tế. Quán triệt sâu sắc tư tưởng “lấy dân làm gốc”, việc “gần dân” trong phong trào này đòi hỏi người chiến sỹ công an phải thực sự gần dân, chủ động bám sát cơ sở, đồng cam cộng khổ và chia sẻ mọi khó khăn cùng bà con nhân dân. Gần dân là để lắng nghe, thấu hiểu tâm tư, nguyện vọng chính đáng của người dân, từ đó kịp thời tham mưu và triển khai những mô hình, phần việc thiết thực nhất nhằm phục vụ đời sống dân sinh và bảo vệ an ninh trật tự tại địa bàn. Mối liên hệ máu thịt này chính là chìa khóa để khơi dậy lòng yêu nước, phát huy tinh thần chủ động sáng tạo của quần chúng, từ đó xây dựng “thể trận lòng dân” và phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc vững chắc. Khi được nhân dân quý mến, tin tưởng và hết lòng ủng hộ, phong trào “Ba nhất” mới thực sự lan tỏa chiều sâu, tạo nên sức mạnh tổng hợp to lớn giúp lực lượng CAND hoàn thành xuất sắc tiêu chí thi đua toàn diện, xứng đáng là chỗ dựa tin cậy của nhân dân trong tình hình mới.

Với hơn 10 năm tổ chức thực tế chính trị, xã hội cho học viên các đã đáp ứng yêu cầu ngày càng gần gũi với nhân dân, lan tỏa những hình ảnh đẹp về người chiến sỹ CAND trong lòng dân. Đây là tiền đề vững chắc để công tác đào tạo tại học viện nói chung và công tác giảng dạy lý luận chính trị nói riêng ngày càng nâng cao tính hiệu quả đáp ứng các tiêu chí của phong trào “Ba nhất” được phát động trong toàn lực lượng.

Những năm qua, hoạt động thực tế chính trị, xã hội tại địa phương của học viên Học viện PCCC&CNCH đã đạt được một số kết quả nổi bật.

Thứ nhất, chủ động phối hợp xây dựng và triển khai hiệu quả kế hoạch hành quân “ba cùng” với nhân dân. Thực hiện phương châm “cùng ăn, cùng ở, cùng làm”, nhà trường đã thành lập Ban Chỉ đạo thực tế chính trị, xã hội để chủ động phối hợp với Công an các cấp cùng chính quyền địa phương khảo sát, bố trí các học viên hệ đại học chính quy sinh hoạt tại mỗi hộ dân, đảm bảo phù hợp với điều kiện, đặc điểm của từng gia đình, trong đó đặc biệt quan tâm đến các gia đình chính sách, có công với cách mạng hoặc có hoàn

cảnh khó khăn trong những ngày ba cùng tại các gia đình đó. Trong thời gian tại cơ sở, với khoảng 84.000 ngày/học viên đã tích cực tham gia sinh hoạt, lao động sản xuất như một thành viên thực thụ trong gia đình đúng nghĩa các yêu cầu của ba cùng là cùng ăn, cùng ở và cùng làm. Qua đó, học viên đã nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, có cơ hội tiếp cận sinh động, tìm hiểu sâu sắc về phương thức vận hành các mô hình phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm an ninh trật tự, xây dựng nông thôn mới, chuyển đổi số và cải cách hành chính tại cơ sở....

Thứ hai, tổ chức sâu rộng các hoạt động giáo dục truyền thống và khảo sát thực tiễn tổng thể. Qua hơn 10 năm triển khai cho hệ đại học và 2 năm đối với hệ trung cấp lý luận chính trị, học viện đã đưa gần 4.000 học viên với trên 100 lượt đoàn thực tế về các địa phương. Tại đây, học viên được trực tiếp tìm hiểu lịch sử, truyền thống cách mạng của mảnh đất và con người nơi đến; nghe báo cáo chuyên đề về tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh trật tự; cũng như đánh giá kết quả thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước tại cơ sở. Bên cạnh đó, các đoàn thực tế còn tích cực tham gia vào các hoạt động xây dựng đời sống văn hóa khu dân cư, lễ hội truyền thống và sẵn sàng ứng phó, cứu trợ, cứu nạn cùng nhân dân khi xảy ra thiên tai, bão lũ.

Thứ ba, phát huy vai trò xung kích trong công tác phát thanh tuyên truyền và phổ biến kiến thức PCCC&CNCH. Ban Chỉ đạo đã phối hợp với UBND các xã tổ chức cho học viên phát thanh tuyên truyền hàng ngày trên hệ thống loa truyền thanh địa phương (thời lượng 15 - 30 phút/buổi, đều đặn 2 lần/ngày với hơn 500 bản tin tuyên truyền khác nhau). Nội dung tuyên truyền tập trung vào các chủ đề thiết thực như: phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, chủ trương xây dựng nông thôn mới nâng cao, an toàn giao thông, phòng chống ma túy và bạo lực học đường, công tác PCCC tại cơ sở.... Đặc biệt, phát huy tối đa thế mạnh chuyên ngành hẹp, học viên đã tổ chức thành công hơn 2000 buổi tuyên truyền tập trung và không tập trung để hướng dẫn kỹ năng PCCC&CNCH cho các cơ quan, đơn vị, trường học trên địa bàn; thu hút hơn 20.000 lượt người dân tham gia.

Thứ tư, phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an các cấp trong đó chủ yếu là công an cấp xã trong công tác chuyên môn, nghiệp vụ. Đoàn thực tế đã chủ động lồng ghép việc tuyên truyền pháp luật tham gia bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở với việc tổ chức gần 30 chương trình bồi dưỡng kỹ năng tự vệ. Hoạt động này đã trang bị kiến thức, kỹ năng thiết thực cho lực lượng an ninh tại chỗ, cán bộ cùng hàng ngàn người dân địa phương. Trong công tác giữ gìn an ninh trật tự, học viên tích cực phối hợp với Công an xã tuần tra địa bàn, giải quyết các vụ việc phức tạp; đồng thời tham gia tập huấn, xây dựng hồ sơ quản lý cho các Tổ liên gia an toàn PCCC, Điểm Chữa cháy công cộng. Hoạt động hướng dẫn kỹ năng xử lý sự cố ban đầu cũng được triển khai sâu rộng tại các trường tiểu học, THCS và các cơ sở sản xuất, kinh doanh có nguy cơ cháy, nổ cao. Đặc biệt, trong thời gian cao điểm kích hoạt định danh điện tử cho người dân, học viên học viện đã phối hợp cùng công an địa phương “đi từng ngõ, gõ từng nhà” hướng dẫn và kích hoạt tài khoản điện tử được hơn 3000 người dân trên địa bàn.

Thứ năm, đẩy mạnh các hoạt động từ thiện, an sinh xã hội và đền ơn đáp nghĩa. Nhằm khơi dậy đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, học viện và học viên đã tổ chức nhiều hoạt động tri ân thiết thực. Tính đến nay, chương trình đã trao tặng hơn 200 suất quà cho học sinh nghèo vượt khó học giỏi; tặng hơn 100 phần quà cho các thương binh, bệnh binh, gia đình chính sách; hỗ trợ trên 500 bình chữa cháy và hộp dụng cụ chữa cháy cho các hộ dân, doanh nghiệp, cơ sở tôn giáo; đồng thời trao tặng gần 60 ghế đá cho các trường học và đóng góp xây dựng, ủng hộ nhiều công trình công cộng tại địa phương. Những việc làm này đã góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện về Đức - Trí - Thể - Mỹ, giúp học viên khi ra trường không chỉ tinh thông nghiệp vụ mà còn có phẩm chất đạo đức trong sáng, xây dựng hình ảnh đẹp về người chiến sỹ Công an trong lòng nhân dân.

Bên cạnh những thành tựu và kết quả tích cực đã đạt được, nhiệm vụ thực tế chính trị, xã hội của học viên tại địa phương vẫn tồn tại những “nút thắt” cần tháo gỡ để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác. Trước hết, xuất phát từ chính đặc điểm của lực lượng

tham gia là học viên đại học chính quy năm thứ hai với độ tuổi trung bình 19 - 20; dù sở hữu bản lĩnh chính trị vững vàng, song việc thiếu hụt trải nghiệm cuộc sống dẫn đến không tránh khỏi những bỡ ngỡ, lúng túng ban đầu khi giao tiếp hay xử lý các tình huống nghiệp vụ phát sinh tại cơ sở. Khó khăn mang tính khách quan này càng áp lực hơn khi cơ chế phối hợp giữa các đơn vị nội bộ học viện với cấp ủy, chính quyền địa phương có lúc, có nơi còn thiếu đồng bộ, dễ bị động hoặc chông chéo trước các nhiệm vụ đột xuất khác, trực tiếp ảnh hưởng đến tiến độ và chất lượng hoạt động chung. Đặc biệt, việc thiếu hụt một nguồn kinh phí chuyên biệt cho chương trình đang là một “điểm nghẽn” lớn, làm giảm đi tính chủ động cũng như hiệu quả chiều sâu của công tác tuyên truyền, vận động quần chúng tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc gắn với an toàn PCCC tại địa bàn.

3. Đề nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị thông qua hoạt động thực tế chính trị, xã hội tại Học viện PCCC&CNCH, các giải pháp cần được triển khai một cách đồng bộ, hệ thống, đi từ khâu chuẩn bị, tổ chức thực hiện cho đến đánh giá kết quả.

Thứ nhất, đổi mới nội dung và xây dựng chương trình thực tế bám sát chuẩn đầu ra.

Góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục lý luận chính trị, việc biên soạn lại nội dung thực tế chính trị, xã hội dựa trên chuẩn đầu ra của từng nhóm đối tượng là vô cùng cần thiết, tránh áp dụng rập khuôn một khuôn mẫu.

Nhóm học viên đại học chính quy trẻ tuổi: khung chương trình cần chú trọng bồi dưỡng nhận thức thực tiễn, rèn luyện điều lệnh, lễ tiết tác phong, đồng thời trau dồi kỹ năng dân vận và phổ biến kiến thức pháp luật.

Nhóm học viên Trung cấp lý luận (cán bộ đương chức): trọng tâm thực tế cần chuyển hướng sang việc phân tích cơ chế vận hành của bộ máy chính trị cơ sở, phương thức xây dựng Đảng, các mô hình quản lý và kỹ năng tham mưu chiến lược.

Bên cạnh đó, chương trình cần lồng ghép chặt chẽ các nhiệm vụ chuyên biệt của lực lượng PCCC&CNCH. Thay vì chỉ tham gia công tác xã hội

đơn thuần, học viên sẽ trực tiếp khảo sát thực trạng an toàn cháy, nổ tại địa bàn, tổ chức tuyên truyền lưu động và hướng dẫn người dân kỹ năng thoát hiểm. Sự kết hợp này giúp người học vừa thực hiện tốt trách nhiệm cộng đồng, vừa vận dụng nhuần nhuyễn nghiệp vụ vào thực tế trước khi ra trường chiến đấu.

Thứ hai, giải pháp đổi mới phương thức tổ chức và nâng cao năng lực quản lý, giám sát.

Để nâng cao toàn diện chất lượng hoạt động thực tế chính trị, xã hội, việc đổi mới phương thức tổ chức kết hợp với tăng cường năng lực quản lý, giám sát là một giải pháp then chốt. Trước hết, học viện cần chủ động đa dạng hóa các nội dung thực hiện tại địa bàn và phương thức tiếp cận cơ sở. Việc lựa chọn địa bàn thực tế không nên rập khuôn như nhau trong triển khai mà phải mang tính cụ thể, phù hợp với đặc điểm từng địa bàn. Có địa phương có đặc điểm xã hội phong phú như: các vùng nông thôn mới kiểu mẫu, những địa phương đi đầu về chuyển đổi số, hoặc các địa bàn trọng điểm có tình hình an ninh trật tự và an toàn cháy, nổ phức tạp.... Sự phù hợp trong việc triển khai các nội dung tại địa bàn này sẽ tạo ra môi trường cọ xát lý tưởng, giúp học viên đối mặt với nhiều tình huống thực tiễn phong phú, từ đó tư duy lý luận được rèn rũa một cách thực chất hơn đảm bảo theo các yêu cầu đào tạo.

Song song với việc bám sát đặc điểm của địa bàn, công tác quản lý điều hành cần bước đột phá bằng cách ứng dụng công nghệ hiện đại vào quá trình thực hành “ba cùng”. Ban Chỉ đạo và đội ngũ cán bộ, giảng viên hướng dẫn có thể khai thác các nền tảng số hoặc phần mềm chuyên dụng cho phép để quản lý học viên thông qua việc cập nhật nhật ký thực tế, báo cáo tiến độ công việc và điểm danh định kỳ. Giải pháp công nghệ này không chỉ giúp Ban Chỉ đạo theo sát mọi di biến động, bảo đảm an toàn tuyệt đối và duy trì nghiêm chỉnh kỷ luật quân số trong suốt đợt thực tế, mà còn hạn chế tối đa việc quản lý hành chính còn máy móc và cũng có thể còn làm ảnh hưởng mức độ đến không gian sinh hoạt và đời sống thường nhật của nhân dân địa phương. Trong xu hướng chuyển đổi số mạnh mẽ như giai đoạn hiện nay, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác là một yêu cầu tất yếu.

Thứ ba, đổi mới công tác đánh giá kết quả.

Đổi mới công tác đánh giá sau khi kết thúc thực tế cho học viên là yêu cầu cấp thiết để nâng cao chất lượng đào tạo, khắc phục tính hình thức của phương pháp kiểm tra, đánh giá. Nhiều năm qua, việc viết bài thu hoạch với các quy định là hình thức chủ đạo, đảm bảo việc đánh giá tổng thể và chi tiết đợt thực tế. Thời gian tới, chúng ta có thể tiếp tục duy trì phương thức này, nhưng cần siết chặt và làm rõ hơn về cả thể thức lẫn nội dung. Yêu cầu đặt ra để có chất lượng đúng nhất là bài viết thu hoạch không được sao chép, chung chung mà phải có cấu trúc rõ ràng: phân tích thực trạng tại cơ sở, đối chiếu giữa lý luận và thực tiễn, từ đó đề xuất giải pháp khả thi cho công việc, trong học tập và rèn luyện.

Bên cạnh bài thu hoạch cá nhân, khâu tổ chức rút kinh nghiệm cần được thực hiện quyết liệt và đổi mới mạnh mẽ. Ngay sau khi kết thúc đợt thực tế, Ban Chỉ đạo cần sớm triển khai buổi tọa đàm hoặc hội nghị tổng kết, rút kinh nghiệm. Tại đây, thay vì đọc báo cáo thành tích, thời gian sẽ được ưu tiên cho học viên đối thoại trực tiếp đảm bảo phát huy tính dân chủ cao nhất, hoặc thảo luận nhóm và thuyết trình về những bài học sâu sắc rút ra từ thực tiễn địa phương. Ban Chỉ đạo và giảng viên phụ trách sẽ nhận xét trực diện, đánh giá ưu - khuyết điểm của từng cá nhân, từng tập thể. Việc kết hợp chặt chẽ giữa một bài thu hoạch chất lượng cao và một buổi thảo luận rút kinh nghiệm sâu sắc sẽ giúp học viên thực sự chuyển hóa kiến thức thực tế thành năng lực chuyên môn.

Thứ tư, phối hợp chặt chẽ với các cấp chính quyền địa phương.

Tối ưu hóa hiệu quả hoạt động thực tế, việc xây dựng mối liên kết chặt chẽ giữa Học viện PCCC&CNCH và hệ thống chính trị cơ sở là bước đi chiến lược then chốt nhằm tạo ra những tiền đề cho sự thành công của đợt thực tế.

Hàng năm, cơ quan tham mưu cần chủ động xin chủ trương của Ban Giám hiệu để tổ chức xây dựng kế hoạch cho đợt thực tế trong năm học. Chủ trương tiến hành đợt thực tế với đầy đủ nội dung và các mục tiêu ngắn hạn hoặc chiến lược được phê duyệt sẽ quyết định đến việc triển khai các bước thực hiện trong nội bộ trường và với các đơn vị địa phương.

Nếu địa phương đến thực tập có ký kết quy chế phối hợp dài hạn thì đó sẽ là những điều kiện hết sức thuận lợi trong việc triển khai đợt thực tế. Sự phối hợp giữa học viện và địa phương giúp học viện chủ động quy hoạch địa bàn bám sát lộ trình đào tạo; đồng thời chính quyền cấp xã và có thể cấp thôn cũng có đủ các điều kiện cần thiết để chủ động chuẩn bị nguồn lực, cơ sở vật chất và phân công công việc phù hợp với từng hoàn cảnh các gia đình tại địa phương cho học viên.

Mọi hoạt động của học viên tại cơ sở từ việc hỗ trợ và ba cùng với nhân dân, thực hiện an sinh xã hội, các hoạt động đền ơn đáp nghĩa, chung ta góp phần xây dựng nông thôn mới đến tuyên truyền pháp luật PCCC... phải xuất phát từ nhu cầu thực tế và giải quyết trực tiếp các vấn đề cấp bách, thiết yếu tại địa bàn nơi đoàn đến thực tế. Hơn ai hết chính quyền địa phương các cấp là nơi hiểu rõ nhất đời sống của nhân dân địa phương. Làm tốt công tác phối hợp với chính quyền địa phương trong thực hiện đợt thực tế chính là việc sắp xếp con người phù hợp trong từng công việc, từng hoàn cảnh để hướng đến thành công chung của đợt thực tế.

4. Đổi mới và luôn nâng cao chất lượng các đợt thực tế chính trị, xã hội là một trong những nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược đột phá nhằm thực hiện thắng lợi nguyên lý “lý luận gắn liền với thực tiễn”, góp phần nâng cao những giá trị cốt lõi và tính hiệu quả trong đào tạo lý luận chính trị tại Học viện PCCC&CNCH. Khi các giải pháp được vận hành đồng bộ, hoạt động này không còn là kỳ học mang tính công tác đơn thuần mà trở thành cầu nối đưa lý luận thâm nhập sâu vào đời sống, mang lại những giá trị tư tưởng thiết thực cho học viên. Quá trình “ba cùng” với thực tiễn sinh động tại cơ sở chính là môi trường thử thách lý tưởng để học viên chuyển hóa tri thức sách vở thành bản lĩnh chính trị vững vàng, đồng thời tôi luyện tư thế, lễ tiết tác phong và kỹ năng dân vận khéo léo. Những trải nghiệm quý báu từ phong trào “ba cùng” không chỉ thắt chặt tình quân dân, củng cố “thế trận lòng dân”, mà còn cung cấp nguồn chất liệu thực tiễn phong phú, bổ sung các thành tố sinh động của thực tiễn cho các học phần lý luận. Tóm lại, nâng cao chất lượng công tác này là tiền đề then chốt

để học viện đào tạo nên những sỹ quan PCCC&CNCH tương lai vừa “hồng” vừa “chuyên”, tinh thông nghiệp vụ, sẵn sàng xả thân vì sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2014), *Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/03/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân trong lực lượng Công an nhân dân*, Hà Nội.
2. Bộ Công an (2024), *Thông tư 97/2024/TT-BCA quy định về hoạt động thực tế, thực tập tốt nghiệp của học viên các học viện, trường CAND*, ngày 05/12/2024, Hà Nội.
3. Bộ Chính trị (2022), *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*, Hà Nội.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tập 1, tập 2, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tập 8, Tập 10, Tập 15
6. V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, tập 6, tr.30.